

Til nr. 20 (retsplejelovens §§ 52-54)

Til § 52

Bestemmelsen i *stk. 1*, der er ny, indebærer, at ansættelsesområdet for justitssekretærer og fuldmægtige ved domstolene indsnævres fra »Justitsministeriet med tilhørende institutioner« til alene at være domstolene. En fuldmægtig kan således ikke pålægges at gøre tjeneste hos administrationen eller anklagemyndigheden.

Bestemmelsen i *stk. 2* om eksamenskravet til justitssekretærer og fuldmægtige ved domstolene svarer i sit indhold til den nugældende bestemmelse i § 52.

Til § 53

Den foreslåede bestemmelse, der vedrører udpeging af en ny dommerfuldmægtig i tilfælde af inhabilitet, svarer til den nugældende bestemmelse i § 53, idet det dog præciseres, at bestemmelsen gælder alle fuldmægtige, uanset om de er overenskomstansatte eller tjenestemænd.

Til § 54

Bestemmelsen fastslår som noget nyt, at afskedigelse og forflyttelse af justitssekretærer, retsassessorer og dommerfuldmægtige kun kan ske under særlige, kvalificerede omstændigheder.

Efter *stk. 1* vil afskedigelse kunne ske, hvis den pågældende skønnes generelt uegnet til fortsat ansættelse ved domstolene, eller hvis ansættelsesforholdet bør bringes til ophør på grund af sygdom.

Den pågældende vil bl.a. kunne vise sig at være fagligt uegnet. Dette gælder både med hensyn til juridiske kvalifikationer og evnen til at kunne lede retsforhandlinger. Uegnetheden vil også kunne bestå i manglende evne til at kunne samarbejde med det øvrige personale og brugerne af domstolene (advokater, anklagemyndighed m.v.) eller i langsommelighed i sagsbehandlingen.

Sager om afskedigelse som følge af uegnethed må antages at blive rejst på grundlag af indberetninger fra den stedlige dommer om manglende kvalifikationer. Det bemærkes i den forbindelse, at det forudsættes, at der sker en væsentlig udbygning af den gældende ordning med hensyn til bedømmelsen af dommerfuldmægtiges og retsassessorers kvalifikationer, herunder at dommerfuldmægtigene ved afslutningen af grunduddannelsen skal aflægge en prøve, jf. bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 17 a, *stk. 2*. Resultatet af den foreslåede prøve vil således indgå i grundlaget for klagerettens

bedømmelse. Der vil formentlig ofte tillige foreligge en udtalelse eller lignende fra landsrettens præsident.

Afskedigelse kan endvidere ske på grund af sygdom, hvis det efter en konkret vurdering er rimeligt begrundet i fuldmægtigens eller rettens forhold. Der kan her lægges vægt på, hvor belastende sygdommen er for dommerkontorets drift, om sygdommen er foranlediget af arbejdet og på længden af fraværet sammenholdt med fuldmægtigens ansættelsestid. Af betydning kan også være sygdomsmønsteret (f.eks. usædvanlig mange korte og udokumenterede sygeperioder eller påfaldende tendens til fravær i tilknytning til weekender) og oplysninger om mulighederne for snarlig genoptagelse af arbejdet, risiko for tilbagefald m.v.

Det antages for statens øvrige personale, at afskedigelser, der sker efter 120-dagesreglen (120 dages sygdom inden for en periode på 12 måneder) normalt vil være rimeligt begrundede. Uanset at 120-dagesreglen ikke vil gælde for dommerfuldmægtige m.v., må det også antages, at sygdom i et sådant omfang normalt vil føre til, at afskedigelse i denne situation må anses for rimeligt begrundet.

Efter *stk. 2* vil der være adgang til afskedigelse af fuldmægtige ved domstolene i samme omfang, som der vil kunne ske afskedigelse af dommere i tilfælde, hvor der ved lov måtte finde en »omordning af domstolene« sted, jf. grundlovens § 64. Som eksempel på en sådan omordning nævnes typisk nedlæggelse af retskredse i forbindelse med ændringer i domstolsorganisationen. Omordninger kan også tænkes mere specifikt at ville ramme fuldmægtige, eksempelvis ved udlægning af de administrativt betonedede retsområder (tinglysning, tvangsauktioner m.v.) til administrative organer.

Fuldmægtige vil endvidere som dommere kunne afskediges administrativt ved det fyldte 65. år, blot dette sker uden tab af indtægter indtil det tidspunkt, til hvilket afskedigelse skulle være sket på grund af alder.

Stk. 3 sikrer fuldmægtige ved domstolene mod usaglige ændringer af tjenestested i form af flytninger fra et dommerembede til et andet. Fastsættelse af et ændret tjenestested vil kunne ske af hensyn til en hensigtsmæssig udnyttelse af personaleressourcerne eller for at uddanne den enkelte bedst muligt. Bestemmelsen sikrer derimod ikke mod den stedlige dommers beslutning om at flytte en retsassessor eller en fuldmægtig internt ved et dommerembede. En sådan beskyttelse ses ikke nødvendiggjort af kravene til uafhængige domstole. Sådanne sager må derfor som hidtil afgøres ved almindeligt søgsmål eller voldgift.